

Factsheet financiering

De financiering van landschapsbeheer

De afgelopen jaren hebben de provincie Overijssel en gemeenten hun verantwoordelijkheid getoond en een groot deel van de Groene en Blauwe Diensten gefinancierd. Voornamelijk uit algemene middelen. Er zijn ook voorbeelden van gemeenten die op een creatieve manier met andere middelen de financiering voor Groene en Blauwe Diensten hebben geregeld. Ook hebben private partijen een bijdrage geleverd, in totaal een kleine vijf miljoen. Deze voorbeelden en ervaringen zijn volgens ons waardevol voor de toekomst van het landschapsbeheer. Ze kunnen meer benut worden om een duurzame financiering te organiseren voor landschapsbeheer. In deze factsheet gaan we in op verschillende mogelijkheden van financiering aan de hand van mooie voorbeelden. We hopen dat andere partijen, publiek en privaat, hierdoor geïnspireerd raken en de kansen die er liggen gaan benutten.

Bron foto: www.veltenvecht.nl

Ruimtelijke ontwikkelingen benutten voor het landschap

Het landschap van Overijssel zit vol dynamiek. Een dynamiek die het landschap mooier, maar soms ook minder mooi maakt. Met de omgevingsvisie O2 van de provincie Overijssel is een lijn ingezet dat ruimtelijke ontwikkelingen moeten bijdragen aan de kwaliteit van een gebied. Deze ruimtelijke kwaliteit kan op de plek van de ontwikkelingen zelf, maar ook op een andere locatie, worden gerealiseerd. Dit biedt kansen voor Groene en Blauwe Diensten. In de gemeente Olst-Wijhe zijn bijvoorbeeld Rood-voor-Rood middelen ingezet als gebiedsfinanciering voor Groene en Blauwe Diensten. Een ander mooi voorbeeld is De Groot Scheere van de verzekeringsmaatschappij ASR. Dit landgoed is bezig met een make-over die financieel mogelijk wordt gemaakt door de bouw van een aantal woningen op landschappelijk verantwoorde plekken op het landgoed. De gemeente Hardenberg heeft toestemming gegeven voor deze woningen mits er ook wordt geïnvesteerd in onder andere het landschap. Deze investering had de ASR zelf kunnen doen, maar door de investering in te zetten als cofinanciering voor Groene en Blauwe Diensten kon viermaal zoveel worden gedaan voor het landschap!

Grondeigenaren investeren zelf in Groene Diensten

In de afgelopen jaren hebben een aantal grondeigenaren zelf een bijdrage geleverd aan Groene en Blauwe Diensten. Dit gaat voornamelijk om grootgrondbezitters, die met hun aanvraag een forse greep uit een landschapsfonds doen. Goed, want het resultaat voor het landschap is dan vaak ook groot. Minder goed, omdat er zo weinig overblijft voor andere mogelijke deelnemers in het gebied. Daarom hebben we in verschillende gebieden deze grote deelnemers gevraagd zelf een bijdrage te leveren.

Dit bleek erg goed uit te pakken. Voor iedere euro die ze inbrachten, kregen ze er vier terug. Een interessante vermeerdering van het budget en dus een financieel aantrekkelijke oplossing. Daarnaast hebben deze grondeigenaren hun maatschappelijke verantwoordelijkheid laten zien.

Zo ook de landgoederen in Overijssel. Landgoed Brecklenkamp en Landgoed Singraven in de gemeente Dinkelland hebben zelf een deel van de gebiedsfinanciering voor hun rekening genomen. Met deze financiering kon de gemeente bij de Provincie een cofinanciering aanvragen. En in Salland heeft de Stichting IJssellandschap zelf het voorstel voor een financiële bijdrage gedaan.

Sparen voor het landschap

We moeten spaarzaam omgaan met ons landschap. Maar we kunnen nu ook sparen vóór ons landschap. En wel met de Streekrekening. Dit is een product van de Rabobank, dat goed kan worden gekoppeld aan de landschapsfondsen die er momenteel zijn in Overijssel. De Streekrekening is een laagdrempelige manier om bedrijven, streekorganisaties en overheden geld te laten sparen voor het landschap. En in principe kost het hen niks.

Hoe werkt het?

Bedrijven, streekorganisaties en overheden openen hun eigen Streekrekening bij een Rabobank die dit product aanbiedt. Vervolgens zet de rekeninghouder geld op deze spaarrekening. De rekeninghouder ontvangt hiervoor een marktconforme rentevergoeding en behoudt de volledige beschikking over het kapitaal en de vergoede rente. De Rabobank stelt naast de marktconforme rente voor de rekeninghouders een extra opslag ter beschikking die rechtstreeks naar het landschapsfonds vloeit. Deze extra opslag bedraagt momenteel 5% over het totaal van rentevergoedingen van alle rekeningen. Door het openen van een Streekrekening geeft de rekeninghouder dus geld zonder geld te geven!

Meer doen?

Maar de rekeninghouder kan zelf nog iets extra's doen door een percentage van zijn rente te schenken aan het landschapsfonds. Zo kun je jaarlijks oplopend van 5% tot 100% van de ontvangen rentevergoeding schenken. Deze geschonken rente wordt rechtstreeks in het landschapsfonds gestort.

In Salland wordt momenteel door de Stichting Kostbaar Salland een Streekrekening ontwikkeld. De Stichting Groene en Blauwe Diensten wil graag aan al haar landschapsfondsen Streekrekeningen koppelen. Dit kan voor een individueel landschapsfonds, maar ook op regionaal niveau, zoals een Streekrekening Twente of een Streekrekening Vechtdal.

Wilt u meer weten over de financieringsmogelijkheden van het landschap?

Neem dan contact op met Eibert Jongsma:
eibert.jongsma@landschapoverijssel.nl
 0529 – 408 376.

Kenniscentrum

Deze factsheet is een uitgave van de Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel. Met het uitbrengen van factsheets willen we belangrijke thema's en kansen voor Groene en Blauwe Diensten agenderen en zo werken aan een nog beter systeem voor landschapsbeheer.

Breng ook een bezoek aan onze website:
www.groeneblauwedienstenoverijssel.nl

Compensatie gericht inzetten voor landschap

Compensatie vanuit de boswet of EHS-compensatie zijn bij de meeste van ons wel bekend. Maar is het ook bekend dat deze compensatie als gebiedsfinanciering voor Groene en Blauwe Diensten kan worden gebruikt? Natuurlijk worden bij compensatie bestaande elementen op een andere plek teruggebracht. Maar door de bijdrage in te zetten als cofinanciering kan er meer landschap worden gerealiseerd. Zo is bijvoorbeeld de compensatie voor de ontwikkeling van een zandwinlocatie in de gemeente Hof van Twente ingezet als cofinanciering voor Groene en Blauwe Diensten in een deelgebied van de gemeente.

Compensatieverplichtingen kunnen overigens uit een verrassende hoek komen. In Noordoost Overijssel deed zich in 2009 een kans voor om middelen te krijgen via een compensatie van TenneT. Een compensatie voor de hoogspanningsmasten die tussen Zwolle en Hoogeveen staan. In de jaren negentig was er sprake van het afbreken van deze masten, maar uiteindelijk zijn ze toch gebleven. Om het gebied, ondanks de masten, landschappelijk aantrekkelijk te houden, is besloten om drie miljoen euro aan Groene en Blauwe Diensten te compenseren. Netbeheerder TenneT betaalt dus mee aan het landschap door middel van Groene en Blauwe Diensten.

